EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 19.3.2021
COM(2021) 146 final

2018/0227 (COD)

KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2021–2027 digitaalse Euroopa programm

(EMPs kohaldatav tekst)

2018/0227 (COD)

KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2021–2027 digitaalse Euroopa programm

(EMPs kohaldatav tekst)

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev (dokument COM(2018) 434 (final) – 2018/0227 COD):	6. juuni 2018
Nõukogus üldises lähenemisviisis saavutatud osalise kokkuleppe kuupäev:	29. november 2018
Esimeste kolmepoolsete läbimisrääkimiste kuupäev:	13. veebruar 2019
Alaliste esindajate komitees osalise esialgse kompromisskokkuleppe (ühise arusaama) heakskiitmise kuupäev:	13. märts 2019
Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha (sisaldab ühist arusaama) kuupäev:	17. aprill 2019
Teiste kolmepoolsete läbirääkimiste kuupäev:	14. detsember 2020
Alaliste esindajate komitees poliitilise kokkuleppe saavutamise kuupäev:	18. detsember 2020
Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis (ITRE) kompromisskokkuleppe üle hääletamise kuupäev:	14. jaanuar 2021
Nõukogus esimese lugemise seisukoha vastuvõtmise kuupäev:	16. märts 2021

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Digitaalse Euroopa programm on keskne element komisjoni poolt 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ettepaneku raames väljapakutud põhjalikus lahenduses probleemidele, mis kaasnevad digitehnoloogiale üleminekuga.

Programmi eesmärk on pakkuda rahastamisvahendit, mis võimaldaks kõigil Euroopa kodanikel, ettevõtetel ja haldusasutustel saada digitehnoloogiale üleminekust võimalikult suur kasu, eelkõige ELi digivõimekuse suurendamise kaudu viies peamises valdkonnas

(„erieesmärgid“): kõrgjõudlusega andmetöötlus, tehisintellekt, küberturvalisus ja usaldus, kõrgema taseme digioskused ning juurutamine, digivõimekuse parim kasutamine ja koostalitlusvõime.

Digitaalse Euroopa programmist tehtavates investeeringutes keskendutakse ELi strateegilise digivõimekuse arendamisele ning kodanikele ja ettevõtetele ette nähtud digitehnoloogia laialdase juurutamise hõlbustamisele. Programmiga toetatakse liidu põhiprioriteete, eelkõige rohe- ja digipööret ning ühtse turu vastupidavust. Seejuures keskendutakse valdkondadele, kus ükski liikmesriik ei suuda üksi tagada digitaalvaldkonna eduks vajalikku taset. Pannakse rõhku ka neile valdkondadele, kus avaliku sektori kulutustel on suurim mõju. Kokkulepitud rahastamispaketi suurus on kokku 7,59 miljardit eurot (jooksevhindades).

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Nõukogu seisukoht kajastab täielikult kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkulepet. Kõige olulisemad muudatused võrreldes komisjoni ettepanekuga on järgmised:

– *Liidu finantshuvide kaitse.* Põhjendus, milles osutatakse üldisele tingimuslikkuse korrale liidu eelarve kaitsmiseks selliste õigusriigi põhimõtete rikkumiste vastu, mis mõjutavad selle usaldusväärset finantsjuhtimist või liidu finantshuvide kaitset, viidi kooskõlla nimetatud mehhanismi kokkulepitud sõnastusega. Komisjon toetas sõnastuse kooskõlastamist.

– *Digitaalse Euroopa programmi kestuse kooskõlla viimine 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kestusega.* Komisjon toetas eesmärki tagada järjepidevus, kui tulevasele mitmeaastasele finantsraamistikule üleminekul esineb viivitusi, kuid ei tõlgenda kokkulepitud sätteid nii, nagu pikendaksid need automaatselt programmi.

– *Tagasiulatuva kohaldamise klausel.* Selleks et tagada praegu Euroopa ühendamise rahastust ning Euroopa haldusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks loodud koostalitlusvõime alaste lahenduste programmist (ISA^2) rahastatavate meetmete jätkuv toetamine ning võimaldada rakendada meetmeid alates 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku algusest, lisati tagasiulatuvat kohaldamist käsitlevad sätted. Komisjon toetas sätete lisamist.

– *Kliima.* Viidet mitmeaastase finantsraamistiku kliimakulutuste üldisele eesmärgile ajakohastati, suurendades nimetatud eesmärki algselt 25 %-lt 30 %-le. *Bioloogilise mitmekesisuse eesmärk.* Kliimakulutuste eesmärki käsitlevale põhjendusele lisati bioloogilist mitmekesisust käsitleva standardpõhjenduse sisu, täpsemalt panus bioloogilise mitmekesisuse eesmärki. Komisjon nõustus kliimakulutuste eesmärgi asjakohastamise ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärgi lisamisega.

– *Erieesmärkidele ette nähtud eelarvevahendite jaotus ja koostalitlusvõime rahastamispakett.* Erieesmärkidele ette nähtud summasid vähendati proportsionaalselt, võttes arvesse algses ettepanekus esitatud kaalutegureid ja jaotust (lineaarne/proportsionaalne kärbe kõikides erieesmärkides), säilitades samal ajal koostalitlusvõime rahastamispaketi. Komisjon toetas algses ettepanekus esitatud kaalutegurite ja jaotuse säilitamist.

– *Jagatud eelarve täitmise korras eraldatud vahenditest digitaalse Euroopa programmile üle kantud, kuid kasutamata jäänud summade tagastamist käsitlevate sätete horisontaalne kooskõlastamine.* Võttes aluseks programmi „Euroopa horisont“

puhul kasutatud lähenemisviisi, lisati sätted jagatud eelarve täitmise korras eraldatud vahenditest digitaalse Euroopa programmile üle kantud, kuid kasutamata jäänud summade tagastamise kohta. 8. märtsil 2019 tegi komisjon avalduse, milles ta esitas oma vastuväited seoses vahendite ülekandmist (artikli 9 lõige 5) ja kaasrahastamist käsitlevate sätete puhul saavutatud kokkuleppega.

– *Tööprogrammi vastuvõtmine.* Kõik pooled nõustusid, et tööprogrammid võetakse vastu rakendusaktide vormis, kasutades kontrollimenetlust (komiteemenetlust). Samuti jõuti kokkuleppele selles, et 1. lisa muutmiseks kasutatakse delegeeritud õigusakte.

– *Küberturvalisus.* Erieesmärgi nr 3 „Küberturvalisus ja usaldus“ meetmete rakendamise kohta anti lisaselgitusi, mille kohaselt seda erieesmärki rakendatakse peamiselt kavandatava küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskuse ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustiku (CCCN) kaudu.

– *Kolmandate riikide osalemine.* Sätestati selge sõnaga, et kolmandad riigid saavad ühineda programmiga ka osaliselt, konkreetse erieesmärgi raames.

– *Kvaliteedimärgis.* Kvaliteedimärgisega seotud sätted on viidud kooskõlla programmi „Euroopa horisont“ samaväärsete sätetega, võttes samal ajal arvesse mõlema programmi eripära. Digitaalse Euroopa programmi kvaliteedimärgise kohaldamisala on muudetud, jättes sellest välja programmid, mille õiguslik alus ei võimalda tugineda toetuse andmise kriteeriumina digitaalse Euroopa programmi kvaliteedimärgisele.

Saavutatud kokkuleppes on säilitatud komisjoni algse ettepaneku eesmärgid, jättes samaks nende taseme, kuid võimaldades uute normide rakendamiseks vajalikku paindlikkust.

4. JÄRELDUS

Komisjon toetab institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemusi ja nõustub seega nõukogu võetud seisukohaga.